

ROKONET

Instrukcja Użytkownika ProSYS

**Centrale ProSYS 16, ProSYS 40
i ProSYS 128**

JANEX
INTERNATIONAL
Wyłączny importer

ul. Płomyka 2, 02-490 Warszawa
tel.: (22) 863-63-53
fax: (22) 863-74-23

Spis treści

ROZDZIAŁ 1: WSTĘP	4
Obsługa systemu	4
Rodzina ProSYS	5
Pojęcia i definicje	6
ROZDZIAŁ 2: SZYFRATOR	8
Typy szyfratorów	8
Wskaźniki LED	8
LED Power (zasilanie)	9
LED Arm (uzbrojenie)	9
LED Ready (gotowy).....	10
LED Bypass (blokada)	10
LED Fire (Pożar)	10
LED Tamper (sabotaż)	11
LED-y linii.....	11
Klawisze	11
Klawisze numeryczne	11
Klawisze funkcyjne (A, B, C i D)	11
Pozostałe klawisze	12
Klawisze alarmowe.....	12
ROZDZIAŁ 3: UZBRAJANIE I ROZBRAJANIE	13
Uzbrajanie	13
Uzbrojenie normalne.....	14
Uzbrajanie W-domu	15
Uzbrajanie partycji	16
Uzbrajanie grupowe.....	18
Szybkie uzbrajanie.....	18
Uzbrajanie forsowne (wymuszone)	19
ProSYS Instrukcja użytkownika	1

Uzbrajanie pilotem	19
Uzbrajanie kartą.....	19
Uzbrajanie linią sztyrową	19
System kontroli dostępu.....	19
Rozbrajanie	20
Rozbrajanie systemu	20
Wyłączanie alarmu.....	20
Rozbrajanie partycji	21
Rozbrojenie pod przymusem	22
Wyłączanie alarmu pożarowego (Reset)	23
ROZDZIAŁ 4: BLOKOWANIE LINII.....	24
ROZDZIAŁ 5: AKTYWACJA WYJŚĆ PROGRAMOWALNYCH ...	26
Sterowanie wyjściami z menu użytkownika	27
Załączanie wyjść kodami.....	27
ROZDZIAŁ 6: NUMERY FOLLOW-ME.....	28
ROZDZIAŁ 7: KODY	30
Ustalanie i zmiana kodów	30
Kasowanie kodów	32
Poziomy uprzywilejowania	33
Programowanie nazw.....	34
Tabela znaków.....	34
Podwójne kody	35
ROZDZIAŁ 8: SPRAWDZANIE USTEREK	37
ROZDZIAŁ 9: PROGRAMOWANIE CZASU I DATY.....	38
Programowanie czasu systemowego.....	38

Programowanie daty	38
ROZDZIAŁ 10: TERMINARZ	39
Automatyczne uzbrajanie/rozbrajanie.....	39
Automatyczne sterowanie wyjściami.....	41
Program ograniczonego działania kodów	43
ROZDZIAŁ 11: MAKROPOLECENIA.....	44
ROZDZIAŁ 12: SZYFRATOR Z CZYTNIKIEM	47
Dodawanie karty.....	47
Kasowanie kart według numerów kodów	48
Usuwanie karty z systemu	49
Używanie kart	49
ROZDZIAŁ 13: MENU UŻYTKOWNIKA.....	51
DODATEK A: USTERKI SYSTEMOWE.....	56
DODATEK B: SYGNALIZACJA DŹWIĘKOWA	59
DODATEK C: TABELLE PROGRAMOWE	61

Rozdział 1: Wstęp

Gratulujemy Państwu zakupu systemu alarmowego bazującego na centrali ProSYS firmy Rokonet. Centrala ProSYS zapewni wysoką skuteczność ochrony Państwa obiektu, dostosowanie do indywidualnych potrzeb przy jednoczesnej prostocie obsługi.

Obsługa systemu

System alarmowy można obsługiwać za pomocą szyfratorów a nawet (opcjonalnie) – telefonu tonowego.

Wyróżniane są 2 typy szyfratorów: ze wskaźnikami diodowymi (LED) i z wyświetlaczem ciekłokrystalicznym.

Za pomocą szyfratorów użytkownik wydaje centrali alarmowej komendy sterujące systemem. Centrala alarmowa z kolei, za pomocą wskaźników szyfratora i wbudowanego głośniczka (buzzera) sygnalizuje użytkownikowi stan, w jakim znajduje się system alarmowy. Więcej informacji na temat możliwych typów szyfratorów znajdują Państwo na str. 8.

Oprócz centrali alarmowej, Państwa system jest wyposażony w szereg czujek rozmieszczonych na terenie obiektu. Ich zadaniem jest wykrycie zjawisk odbiegających od normy i przesłanie stosownej informacji do centrali alarmowej. Ta rozpoznaje rodzaj zdarzenia (np. włamanie, pożar, napad itp.) i wszczyna działania zgodne z jej programem działania (np. uruchamia sygnalizatory, powiadamia wskazane osoby itp.).

Centrala alarmowa jest zwykle wyposażana w akumulator, który zapewnia prawidłową pracę systemu nawet przy zanikach napięcia sieci elektrycznej.

Za pośrednictwem systemu ProSYS można również sterować elementami automatyki domowej (o szczegóły proszę pytać instalatora systemu). Sposoby sterowania urządzeniami dodatkowymi opisano na stronie 26.

Kolejną opcjonalną możliwością systemu jest kontrola dostępu do wybranych pomieszczeń.

Oprócz szyfratorów, System ProSYS można obsługiwać za pomocą różnorodnych urządzeń sterujących:

- ❑ Oprogramowanie komputerowe pozwala instalatorowi na programowanie (również zdalne – przez telefon) centrali alarmowej, umożliwia również użytkownikom śledzenie stanu systemu i jego sterowanie.
- ❑ Opcjonalnie uzbrajanie (załączanie dozoru) systemu można wykonywać za pomocą pilotów radiowych i stacyjek, czytników i innych urządzeń.
- ❑ Jeżeli Państwa system jest wyposażony w specjalny moduł głosowy, może sygnalizować swój stan za pomocą komunikatów słownych, można nim również wówczas sterować z dowolnego miejsca – korzystając z telefonu tonowego. W przypadku alarmu system może powiadamiać Państwa drogą telefoniczną o zaistnieniu zdarzenia.

Pierwszą czynnością, jaką należy wykonać w Państwa systemie jest zaprogramowanie kodów – opis na str. 30.

UWAGA:

Wszelkie naprawy systemu alarmowego winny być wykonywane przez wyspecjalizowany i odpowiednio przeszkolony personel.

Rodzina ProSYS

Niniejsza Instrukcja opisuje procedury obsługi wszystkich trzech typów central rodziny ProSYS. W poniższej Tabeli wykazano podstawowe różnice pomiędzy centralami.

Cecha	ProSYS 16	ProSYS 40	ProSYS 128
Ilość linii	8 - 16	8 - 40	8 - 128
Ilość kodów	30	60	99
Ilość wyjść	6 - 22	6 - 38	6 - 70
Ilość powiadamianych tel.	8	8	16
Ilość szyfratorów	8	12	16
Partycje	4	4	8
Ilość programów ter- minarza	8	16	32

Pojęcia i definicje

Poniżej przedstawiamy listę podstawowych pojęć używanych w niniejszej instrukcji, których znajomość pomoże Państwu w lepszym zrozumieniu treści instrukcji, możliwości i sposobu działania systemu.

Poziom uprzywilejowania: Każdy użytkownik systemu posługuje się własnym kodem, kodom tym z kolei przypisane są tzw. poziomy uprzywilejowania. Posiadacze kodów o wyższym poziomie uprzywilejowania mają dostęp do większej liczby funkcji systemowych, kody o niższym poziomie mają funkcjonalność ograniczoną do wykonywania tylko niektórych operacji systemowych. Jest 9 możliwych poziomów dostępu (uprzywilejowania), opisane zostały na str. 33.

Centrum monitorowania: Państwa system alarmowy może być podłączony do centrum monitorowania, do którego przesyła sygnały informujące o wystąpieniu wybranych zdarzeń (centrum zaś kieruje ew. patrole interwencyjne).

Gong: Gong to seria trzech krótkich dźwięków szyfratora, który zgłasza pobudzenie (w czasie, gdy system jest rozbrojony) wybranych urządzeń. Funkcję gongu można z powodzeniem stosować w małych obiektach handlowych (informacja o wejściu klienta). Szczegóły mogą Państwo uzgodnić z instalatorem.

Pamięć zdarzeń: System zapamiętuje wszystkie występujące w nim zdarzenia (alarmy, uzbrojenia, usterki itp.). Zdarzenia te zapisywane są w nieulotnej elektronicznej pamięci, którą można przeglądać za pomocą szyfratorów lub komputera (również drukować).

Opóźnienie wejścia/wyjścia: W obiektach, w których elementy sterujące (szyfratory, czytniki itp.) umieszczone zostały wewnątrz chronionego obszaru, musi być zaprogramowana możliwość wejścia na teren obiektu bez wywołania alarmu (np. dojście do szyfratora) oraz wyjścia z obiektu już po jego uzbrojeniu. Dlatego w systemie programuje się czasy opóźnienia wejścia i wyjścia (czas na dojście).

Komunikacja Follow-me: Oprócz specjalizowanych jednostek monitorujących, system może powiadamiać o zaistnieniu pewnych zdarzeń również inne, wskazane osoby (drogą telefoniczną). Ten rodzaj komunikacji nazywamy komunikacją Follow-me.

Grupa: Kilka linii alarmowych, traktowanych przez centralę jako jedna całość – celem umożliwienia częściowego uzbrajania systemu. Każda linia alarmowa może być przydzielona do dowolnej (lub kilku jednocześnie) grupy spośród A, B, C lub D. Każdą partycję można podzielić maksymalnie na 4 grupy.

Linie szyfrowe: Państwa system może być wyposażony w urządzenia służące wyłącznie do uzbrajania i rozbrajania (np. stacyjka, pilotem, klawiaturą itp.).

Partycja: Jedną z właściwości systemów ProSYS jest możliwość podziału systemu na kilka partycji. Każda partycja jest traktowana jak oddzielny system alarmowy, z możliwością indywidualnego uzbrajania i rozbrajania.

Zbliżeniowo: System może działać w połączeniu z kartami zbliżeniowymi. Za pomocą kart można łatwo uzbrajać i rozbrajać system.

Sabotaż: Większość urządzeń wyposażona jest w układy sygnalizujące otwarcie obudowy czy np. przecięcie kabla przez osoby niepowołane. Taki stan jest traktowany jako sabotaż urządzenia i sygnalizowany alarmem.

Zgłaszanie usterek: Jeżeli zachodzi taka potrzeba, Państwa system może przekazywać do centrum monitorowania również sygnały o występujących w nim usterek i awariach.

Upload/Download: Za pomocą specjalnego programu komputerowego, instalator może badać stan systemu i wprowadzać poprawki do programu pracy centrali alarmowej; użytkownik zaś może obsługiwać system i kontrolować stan, w jakim się znajduje.

Kod: sekwencja cyfr (4 lub max 6 cyfr) używana do uruchamiania niektórych funkcji systemu alarmowego.

Wyjście programowalne: Oprócz komunikowania prób włamania, sygnałów napadowych i wykrytych stanów zagrożenia, za pomocą centrali alarmowej można sterować również innymi urządzeniami (np. drzwi garażowe, bramy automatyczne, oświetlenie, rolety itp.). Do tego celu służą tzw. wyjścia programowalne centrali.

Programy czasowe: Dzięki wbudowanemu w centralę alarmową zegarowi czasu rzeczywistego i dostępnym procedurom programowym, pewne funkcje systemowe (np. uzbrajanie, sterowanie oświetleniem itp.) mogą być wykonywane automatycznie, według zadanego terminarza.

Linia (alarmowa): Do linii alarmowej przyłączone jest jedno lub kilka urządzeń (czujek) wykrywających zmiany stanów fizycznych (np. otwarcie drzwi, wejście intruza, pojawienie się dymu itp.). Czujki przetwarzają te informacje w sygnały pobudzenia linii alarmowej, do której są podłączone. System alarmowy reaguje zaś na zmiany stanu linii alarmowych.

Rozdział 2: Szyfrator

Elementem służącym do “porozumiewania” się użytkowników z centralą alarmową jest szyfrator. W niniejszym rozdziale opisujemy znaczenie kontrolek szyfratorów i sposób ich używania.

Każdy szyfrator może być przydzielony do obsługi wybranych partycji alarmowych, wówczas komendy wprowadzane z klawiatury danego szyfratora będą się odnosiły wyłącznie do partycji, do których dany szyfrator przydzielono. Dla przykładu, wykonując tzw. „szybkie uzbrajanie” z szyfratora przydzielonego do partycji nr 1, po naciśnięciu klawisza ARM uzbrojona zostanie wyłącznie partycja nr 1.

Każdy szyfrator pokazuje stan systemu (lub partycji) za pomocą lampek sygnalizacyjnych (LED) umieszczonych po lewej stronie szyfratora (znaczenie poszczególnych lampek opisano na kolejnych stronach instrukcji). Do obsługi systemu i wydawania komend systemowych (uzbrajanie, rozbrajanie, blokowanie linii, sterowanie urządzeniami dodatkowymi itp.) służy klawiatura szyfratora (sposoby sterowania systemem – w dalszej części instrukcji).

UWAGA:

Klawiatury i wskaźniki stanu (za wyjątkiem LED-ów linii alarmowych) są identyczne dla każdego typu szyfratora.

Typy szyfratorów

W systemie ProSYS mogą działać następujące typy szyfratorów:

Szyfratory LED: Komunikują stan systemu (również stan poszczególnych linii alarmowych) wyłącznie za pomocą lampek sygnalizacyjnych (LED). Istnieją 2 typy szyfratorów: 8-LED i 16-LED.

Szyfrator LCD: Komunikacja z użytkownikiem za pomocą ciekłokrystalicznego wyświetlacza (LCD).

Szyfrator LCD zbliżeniowy: Szyfrator LCD z wbudowanym czytnikiem kart zbliżeniowych (Szczegóły: *Rozdział 12, str. 47*).

Wskaźniki LED

Sześć wskaźników LED umieszczonych w lewej górnej części każdego szyfratora służy do sygnalizowania typowych stanów systemu alarmowego (opisane poniżej). Niektóre wskaźniki mogą pełnić jeszcze inne funkcje, opisane w dalszej części instrukcji.

UWAGA:

W niektórych systemach alarmowych instalator może wyłączyć wskazywanie stanu systemu na szyfratorach (ukryty stan systemu). W takim przypadku nie działają wskaźniki **Arm**, **Ready** i **Bypass**, wyświetlacz pokazuje zachętę do wprowadzenia kodu. Wskaźniki działają wówczas tylko po wprowadzeniu poprawnego kodu, a szyfrator powraca do trybu ukrytego minutę po wykonaniu ostatniej operacji systemowej.

LED Power (zasilanie)

Wskaźnik **Power** sygnalizuje stan systemu.

Stan	Opis
WŁĄCZONY	Stan zasilania sieciowego i stan akumulatora – w porządku.
WYŁĄCZONY	System nie działa (brak zasilania sieci i akumulatora. WEZWAĆ SERWIS !)
Krótkie błyski (ok. 4/sekundę)	Sygnalizuje wystąpienie usterki – patrz str. 56.
Wolne błyskanie (raz na 2 sek.)	Sygnalizuje wejście do funkcji użytkownika. Patrz str. 47.

UWAGA:

W przypadku usterek systemowych, LED **Power** błyska tylko wówczas, gdy system jest rozbrojony. Po uzbrojeniu systemu, zaświeca się na stałe.

LED Arm (uzbrojenie)

Wskaźnik **Arm** sygnalizuje, że system wykrywania włamań jest załączony.

Stan	Opis
WŁĄCZONY	System sygnalizacji włamaniowej uzbrojony (załączony dozór). Wejście w chroniony obszar spowoduje alarm.
WYŁĄCZONY	Sygnalizacja włamaniowa wyłączona (system rozbrojony) ; można swobodnie poruszać się wewnątrz pomieszczeń.
Wolne błyskanie (co sekundę)	Trwa odliczanie czasu na wyjście.
Krótkie błyski (4 razy/sek.)	Wskazuje wystąpienie alarmu (po rozbrojeniu systemu, w którym wystąpił alarm) – pamięć alarmu. Aby powrócić do normalnego stanu wyświetlacza, nacisnąć klawisz .

LED Ready (gotowy)

Wskaźnik pokazuje, czy wszystkie linie włamaniowe są sprawne i czy system jest gotowy do uzbrojenia.

Stan	Opis
WŁĄCZONY	Wszystkie linie włamaniowe sprawne, system gotowy do uzbrajania.
WYŁĄCZONY	Jedna lub kilka linii włamaniowych wykazuje pobudzenie, system nie jest gotowy do uzbrojenia. Należy zidentyfikować i usunąć przyczynę pobudzenia. -LUB- Nie upłynęły 3 minuty do przywrócenia zasilania systemu alarmowego (takie działanie wskaźnika programuje instalator).
Wolne błyskanie	System gotowy do uzbrojenia, pobudzona linia pilnująca drogi wyjścia lub któraś linia alarmowa jest zablokowana (wyłączona z dozoru alarmowego).

LED Bypass (blokada)

Wskaźnik **Bypass** świeci się wówczas, gdy system jest uzbrojony w trybie W-domu lub któraś linia alarmowa jest zablokowana.

Stan	Opis
WŁĄCZONY	Co najmniej jedna linia zablokowana lub system pracuje w trybie W-domu.
WYŁĄCZONY	Wszystkie linie pracują normalnie (system uzbrojony).

LED Fire (Pożar)

Wskaźnik sygnalizuje stany związane z ochroną przeciwpożarową.

Stan	Opis
WŁĄCZONY	Alarm pożarowy trwa lub niedawno się zakończył.
WYŁĄCZONY	Wszystkie linie pożarowe pracują normalnie.
BŁYSKA	Wystąpiła usterka w linii pożarowej. WEZWAĆ SERWIS !

LED Tamper (sabotaż)

Wskaźnik sygnalizuje wykrycie sabotażu urządzeń systemu alarmowego. W przypadku niektórych systemów, konieczna jest interwencja serwisu.

Stan	Opis
WŁĄCZONY	Wystąpiło naruszenie obwodu ochrony sabotażowej. Należy skontaktować się z serwisem technicznym.
WYŁĄCZONY	Obwody antysabotażowe nienaruszone.

LED-y linii

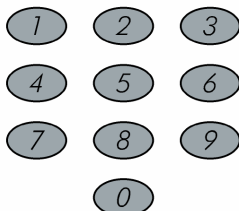
Wskaźniki stanu poszczególnych linii alarmowych występują tylko w szyfratorach LED. W szyfratorach LCD na wyświetlaczu pojawia się numer i nazwa linii.

Stan	Opis	
	System Rozbrojony	System Uzbrojony
WŁĄCZONY	–	W linii wystąpił alarm.
WYŁĄCZONY	Linia sprawna.	–
BŁYSKA	Linia pobudzona.	–

Klawisze

Poniżej opisano funkcje poszczególnych klawiszy.

Klawisze numeryczne

Klawisze służą do wprowadzania kodów oraz numerów funkcji specjalnych.

Klawisze funkcyjne (A, B, C i D)

Standardowo, klawisze te służą do grupowego uzbrajania (załączanie dozoru grupy linii alarmowych) – patrz str. 18. Klawisze te służą do aktywacji makropoleceń – patrz str. 44.

Pozostałe klawisze

Funkcje pełnione przez pozostałe klawisze zależą od trybu pracy szyfratora. Poniżej zestawiono funkcje klawiszy w *Trybie Normalnym* i trybie **Menu Użytkownika**:

Klawisz	Praca normalna	Menu Użytkownika
	Wejście do Menu Użytkownika.	Wyjście z menu i powrót do trybu normalnego.
	Uzbrajanie, uzbrajanie grupowe, szybkie uzbrajanie.	Zmiana danych.
	Uzbrajanie W-domu, szybkie uzbrajanie.	Zmiana danych.
	Rozbrojenie systemu (poprzedzone wprowadzeniem kodu).	Uruchamianie komend, zatwierdzanie danych.
	Wyświetlenie informacji o stanie systemu.	Przewijanie listy w górę/ przesuwanie kursora w lewo.
	Blokowanie linii i wyświetlanie informacji o liniach zablokowanych (poprzedzone wprowadzeniem kodu).	Przewijanie listy w dół/ przesuwanie kursora w prawo.

Klawisze alarmowe

Klawiatura szyfratora umożliwia uruchamianie alarmów po jednoczesnym naciśnięciu dwóch klawiszy. System rozróżnia 3 rodzaje alarmów wywołanych ręcznie:

Napad

  Jednoczesne naciśnięcie i na co najmniej 2 sekundy powoduje wywołanie alarmu napadowego.

Pożar

  Jednoczesne naciśnięcie i przytrzymanie, przez co najmniej 2 sek. klawiszy i włącza sygnalizację alarmu pożarowego.

Specjalny

  Klawisze i służą do wywołania alarmu specjalnego (szczegóły proszę skonsultować z instalatorem).

Sposoby reakcji systemu na uruchamiane z klawiatury szyfratora alarmy opisano na str. 59. Sposób sygnalizacji dźwiękowej i przesyłanie sygnałów do centrum monitoringu zależy od sposobu zaprogramowania centrali (instalator).

Rozdział 3: Uzbrajanie i rozbrajanie

Uzbrajanie

Przez uzbrajanie systemu należy rozumieć załączenie dozoru linii wykrywających włamanie. Pozostała część systemu (system sygnalizacji pożaru, napadu i ew. innych zagrożeń) jest cały czas załączona w dozór alarmowy. W każdej chwili można również uruchomić alarm za pomocą klawiatury szyfratora.

Centrala ProSYS pozwala wykonać następujące rodzaje uzbrajania:

- ❑ **Normalne**, str. 14
- ❑ **W-domu**, str. 15
- ❑ **Partycje**, str. 16
- ❑ **Grupy**, str. 18
- ❑ **Szybkie**, str. 18
- ❑ **Forsowne**, str. 19
- ❑ **Pilotem**, str. 19
- ❑ **Kartą**, str. 19
- ❑ **Linia szyfrową**, str. 19
- ❑ **Systemem kontroli dostępu**, str. 19

Uzbrojenie normalne

Uzbrojenie normalne załącza dozór alarmowy wszystkich linii włamanio-
wych. Jest stosowane w momencie opuszczania obiektu.

➤ Aby uzbroić system w trybie normalnym, należy:

- 1) Sprawdzić stan diody **Ready** na szyfratorze. Jeśli się świeci lub miga, można rozpocząć uzbrajanie.

Jeśli dioda **Ready** jest wyłączona, któraś linia alarmowa jest w stanie pobudzenia. Należy skontrolować stan opuszczanych pomieszczeń, pozamykać okna i drzwi. Jeśli problem nie ustąpił, można zablokować pobudzoną linię – zgodnie z opisem na str. 24.

- 2)

JANEX 12:12 SOB 01 STY

 Wszyscy opuszczają obiekt, zostaje jedna osoba. Należy wprowadzić kod (naciskać kolejne cyfry kodu) i nacisnąć klawisz .

UWAGA:

W przypadku pomyłki podczas wprowadzania kodu, szyfrator wyda 3-krotny dźwięk sygnalizujący błąd. Należy wówczas nacisnąć szybko **[*] [*]** i powtórzyć sekwencję (tym razem poprawnie wpisując kod).

- 3)

JANEX UZB: CZAS=0:45

 Rozpoczyna się odliczanie czasu na wyjście z obiektu (szyfrator wydaje krótkie dźwięki przypominające, dioda **Arm** błyska, wyświetlacz LCD pokazuje pozostały czas). W ciągu zaprogramowanego czasu należy wyjść z obiektu i pozamykać drzwi.

JANEX UZBROJONY

Po upływie czasu na wyjście, dioda **Arm** zaświeca się na stałe. Od tej chwili wykrycie ruchu w chronionym przez system obszarze będzie traktowane jako włamanie.

Uzbrajanie W-domu

W trybie uzbrojenia W-domu załączany jest dozór tylko niektórych linii alarmowych (typowo: ochrona wejść do budynku), tak by osoby pozostające wewnątrz mogły się swobodnie poruszać a sygnalizowane były tylko próby wtargnięcia z zewnątrz.

➤ Aby uzbroić system w trybie W-domu, należy:

- 1) Sprawdzić stan diody **Ready** na szyfratorze. Jeśli się świeci lub miga, można rozpocząć uzbrajanie.

Jeśli dioda **Ready** jest wyłączona, któraś linia alarmowa jest w stanie pobudzenia. Należy skontrolować stan pomieszczeń strefy ochrony, pozamykać okna i drzwi. Jeśli problem nie ustąpił, można zablokować pobudzoną linię – zgodnie z opisem na str. 24.

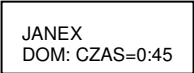
- 2) Wprowadzić kod i nacisnąć .

JANEX
12:12 SOB 01 STY

UWAGI:

Po dwukrotnym naciśnięciu **[STAY]** nie będzie odliczany czas na wejście (linie opóźnione stają się natychmiastowe). Naciśnięcie **[*]** podczas odliczania czasu na wyjście wyłącza sygnalizację dźwiękową szyfratora.

W przypadku pomyłki podczas wprowadzania kodu, szyfrator wyda 3-krotny dźwięk sygnalizujący błąd. Należy wówczas nacisnąć szybko **[*][*]** i powtórzyć sekwencję (tym razem poprawnie wpisując kod).

- 3) Jeżeli szyfrator znajduje się w strefie chronionej, należy przejść do strefy wewnętrznej i zamknąć drzwi.

Podczas odliczania czasu na wyjście, szyfrator wydaje dźwięki ostrzegawcze, dioda **Arm** błyska, zaś dioda **Bypass** świeci się, pokazując, że wewnętrzna strefa ochrony jest wyłączona z dozoru.

JANEX
UZBROJONY W-DOMU

Po upływie czasu na wyjście, dioda **Arm** zaświeca się na stałe.

Uzbrajanie partycji

Jedną z zalet systemów ProSYS jest możliwość podziału systemu alarmowego na kilka niezależnych od siebie partycji. Każda partycja może być traktowana jako odrębny system alarmowy, który można uzbrajać i rozbrajać niezależnie od stanu pozostałych.

Partycje można uzbrajać pojedynczo, kilka na raz, w trybach normalnym i W-domu.

Szyfratory i partycje – Każdy szyfrator jest przydzielony do wybranych partycji. Niektórzy użytkownicy (Właściciel i Kierownik) mają dostęp do wszystkich partycji z dowolnego szyfratora. Pozostali mogą używać tylko szyfratorów przypisanych do właściwych partycji.

Linie wspólne – Niektóre linie alarmowe mogą być wspólne dla kilku partycji (np. wspólny korytarz pomiędzy kilkoma niezależnie załączanymi biurami).

Wspólna linia będzie załączona w dozór tylko wtedy, gdy wszystkie partycje, do których należy będą uzbrojone. Zatem, gdy choć jedna partycja spośród tych, do których należy linia wspólna będzie rozbrojona, dana linia nie będzie załączona w dozór.

Inaczej sprawa wygląda, gdy instalator zaprogramował podział systemu nie na partycje lecz na **obszary**. Wówczas linia wspólna jest w dozorze wtedy, gdy choć jeden obszar pozostaje uzbrojony. Linia wspólna zostaje wyłączona z dozoru tylko wtedy, gdy wszystkie obszary są rozbrojone.

Uzbrajanie kilku partycji

Uzbrajanie lub rozbrajanie kilku partycji jednocześnie mogą wykonać tylko użytkownicy, którym przydzielono dostęp do kilku partycji.

➤ Aby uzbroić kilka partycji, należy:

- 1) Sprawdzić stan diody **Ready** na szyfratorze. Jeśli się świeci lub miga, można rozpocząć uzbrajanie.

Jeśli dioda **Ready** jest wyłączona, któraś linia alarmowa jest w stanie pobudzenia. Należy skontrolować stan opuszczanych pomieszczeń, pozamykać okna i drzwi. Jeśli problem nie ustąpił, można zablokować pobudzoną linię – zgodnie z opisem na str. 24.

- 2)

JANEX 12:12 SOB 01 STY

 Wszyscy opuszczają teren uzbrajanych partycji, zostaje jedna osoba. Należy wprowadzić kod (naciskać kolejne cyfry kodu) i nacisnąć klawisz .
- 3)

UZBR: G 0 WSZ   ↓

 Należy wybrać numer partycji, która będzie uzbrojona.

-LUB-

0 by uzbroić WSZYSTKIE partycje.

- 4) Nacisnąć by zatwierdzić wybór.
- 5) W przypadku uzbrajania kilku partycji, powtórzyć krok 3 dla kolejnych partycji.

Przykłady ([KOD] oznacza kod użytkownika):

- Aby uzbroić partycję nr 3: [KOD] [ARM] [3] [ARM]
- Uzbrojenie WSZYSTKICH partycji: [KOD] [ARM] [0] [ARM]
- Uzbrajanie partycji 3 i 4: [KOD] [ARM] [3] [4] [ARM]
- Uzbrojenie strefy 3 w trybie W-domu: [KOD] [STAY] [3] [STAY]

Uzbrajanie grupowe

Uzbrajanie grupowe pozwala na załączenie dozoru alarmowego grupy kilku linii z obrębu wybranej partycji. Grupy linii definiuje instalator.

➤ **Załączanie dozoru grupy linii (systemy z jedną partycją):**

- 1) Wprowadzić kod, a następnie klawisz odpowiadający wybranej grupie.

Przykładowo, załączenie grupy A: [KOD] [A].

- 2) Krok 1 można powtórzyć dla kolejnych grup.

➤ **Załączanie dozoru grupy linii (kodem z dostępem do kilku partycji):**

- 1) Wprowadzić kod, następnie klawisz odpowiadający wybranej grupie, następnie numer partycji i ponownie numer grupy.

Przykład, załączenie grupy A partycji 3: [KOD] [A] [3] [A].

- 2) Krok 1 można powtórzyć dla kolejnych grup.

Szybkie uzbrajanie

Szybkie uzbrajanie (jeśli instalator zadeklarował taką możliwość), pozwala na uzbrojenie systemu lub jego części bez konieczności wpisywania kodu.

➤ **Szybkie uzbrojenie w trybie normalnym:**

Nacisnąć . System jest uzbrojony.

➤ **Szybkie uzbrojenie w trybie W-domu:**

Nacisnąć . Dozór w trybie W-domu załączony.

➤ **Szybkie uzbrajanie grupy:**

Nacisnąć klawisz odpowiadający żądanej grupie linii.

Uzbrajanie forsowne (wymuszone)

Jeżeli instalator zadeklaruje taką możliwość, w przypadku niemożności zidentyfikowania przyczyny pobudzenia niektórych linii (nie świeci się dioda **Ready**), można wykonać uzbrojenie forsowne.

OSTRZEŻENIE:

W wyniku forsownego uzbrojenia, część linii (te, które były pobudzone) będzie wyłączona z dozoru.

Uzbrajanie pilotem

System można uzbrajać za pomocą przycisku pilota radiowego. Szczegóły proszę omówić z instalatorem.

Uzbrajanie kartą

Niektóre systemy można opcjonalnie uzbrajać kartą zbliżeniową. Szczegóły proszę omówić z instalatorem.

Uzbrajanie linią szyfrową

W niektórych przypadkach system może być uzbrajany za pomocą specjalnej stacyjki lub innych urządzeń. Szczegóły proszę omówić z instalatorem.

System kontroli dostępu

Jeżeli w Państwa systemie ProSYS działają również czytniki kontroli dostępu, system można rozbrajać i uzbrajać za pomocą czytników przy wejściu (kartą). Szczegóły odnajdą Państwo w *Instrukcji Użytkownika Systemu Kontroli Dostępu*.

Rozbrajanie

Przez rozbrajanie systemu należy rozumieć wyłączenie z dozoru linii wykrywających włamanie. Pozostała część systemu (system sygnalizacji pożaru, napadu i ew. innych zagrożeń) jest non-stop załączona w dozór alarmowy. W każdej chwili można również uruchomić alarm za pomocą klawiatury szyfratora.

W niniejszej sekcji opisujemy:

- ❑ **Rozbrajanie systemu**, poniżej
- ❑ **Wyłączanie sygnalizacji alarmu**, str. 20
- ❑ **Rozbrajanie partycji**, str. 21
- ❑ **Rozbrajanie pod przymusem**, str. 22
- ❑ **Wyłączanie alarmu pożarowego**, str. 23

Rozbrajanie systemu

Rozbrajanie to wyłączenie dozoru wszystkich czujek włamaniowych w systemie.

➤ **Aby rozbroić system, należy:**

- 1) Podejść do szyfratora. Jeżeli szyfrator jest umieszczony wewnątrz chronionego obiektu, wydaje dźwięki przypominające o upływie czasu na wejście.
- 2) Przed upłynięciem czasu na wejście, wprowadzić kod i nacisnąć klawisz

UWAGA:

W przypadku źle wprowadzonego kodu, szyfrator sygnalizuje błąd potrójnym dźwiękiem. Należy wówczas ponowić sekwencję rozbrajania (tym razem poprawnie).

Wyłączanie alarmu

Aby wyłączyć sygnalizację alarmu, należy rozbroić system.

➤ Wyłączanie alarmu:

- 1) Dojść do szyfratora. Jeżeli szyfrator jest umieszczony wewnątrz chronionego obiektu, wydaje dźwięki przypominające o upływie czasu na wejście.
- 2) Sprawdzić wskazania szyfratora. Jeśli występuje jeden z niżej wymienionych stanów, w systemie wystąpił alarm:
  - Szyfratory LED:
    - ❖ Dioda **Arm** błyska.
    - ❖ Dioda **Linii** świeci się.
    - ❖ Dioda **Fire** świeci się.
  - Szyfrator LCD:
    - ❖ Błyska dioda **Arm**, wyświetlacz pokazuje informację o pobudzonej linii.
- 3) Wprowadzić kod i nacisnąć . Jeżeli w systemie wystąpił alarm, dioda **Arm** i dioda linii błyskają (lub wyświetlana jest nazwa i numer linii) – jest to tzw. pamięć alarmu, taki stan trwa przez 60 sekund.
- 4) W przypadku szyfratora LCD sprawdzić listę wyświetlanych linii.
- 5) (Opcjonalnie) Aby wyjść z *Pamięci Alarmu* przed upływem 60 sek., wystarczy nacisnąć klawisz .

UWAGI:

W niektórych przypadkach (jeżeli tak zaprogramował instalator), uzbrojenie systemu po wystąpieniu alarmu wymaga interwencji instalatora.

WAŻNE:

W przypadku wystąpienia alarmu pożarowego, należy wykonać reset zasilania czujek. LED **Fire** świeci się do momentu wykonania resetu. Reset zasilania jest warunkiem poprawnego funkcjonowania czujek pożarowych. Nie można uzbroić systemu, jeśli czujki pożarowe nie były resetowane po wystąpieniu alarmu pożarowego.

Aby wykonać reset zasilania czujek pożarowych, należy wprowadzić sekwencję: **[*] [2] [2] [Kod] [ENTER]**.

A następnie wyjść z funkcji użytkownika: **[*] [*]**.

Rozbrajanie partycji

Procedura rozbrajania partycji służy do wyłączania jej z dozoru.

➤ Aby rozbroić wybrane partycje, należy:

1) Wprowadzić kod i nacisnąć .

2) Wybrać numer partycji (1-8).

-LUB-

Aby rozbroić wszystkie partycje naraz, wybrać **0**.

-LUB-

Z szyfratora LCD, przywołać na wyświetlaczu żadaną partycję – klawisze lub .

3) Nacisnąć . Na wyświetlaczu na kilka sekund pojawia się potwierdzenie.

4) Dla kolejnych partycji – powtórzyć powyższe czynności.

Przykłady:

- Rozbrojenie partycji 3: **[KOD] [DISARM] [3] [DISARM]**
- Rozbrojenie wszystkich partycji: **[KOD] [DISARM] [0] [DISARM]**
- Rozbrojenie partycji 3 i 4: **[KOD] [DISARM] [3] [4] [DISARM]**

UWAGI:

Określenie **WSZYSTKIE** partycje jest w tym przypadku rozumiane jako wszystkie strefy przypisane do danego kodu.

Jeżeli po rozbrojeniu błyska dioda **Arm**, należy sprawdzić, które linie wywołały alarm.

Rozbrojenie pod przymusem

Jeżeli zostaną Państwo zmuszeni do rozbrojenia systemu (lub podania kodu) przez napastnika, można spełnić jego życzenie i jednocześnie spowodować przesłanie cichego sygnału alarmowego do centrum monitorowania. Do tego celu służy kod „rozbrojenia pod przymusem”. Jest to podobny kod do tego, którym się Państwo posługują, różni się tylko ostatnią cyfrą – zamiast właściwej ostatniej cyfry należy użyć o jeden większej, np.:

Kod	Kod pod przymusem
1-2-3-4	1-2-3-5
5-6-7-8	5-6-7-9
6-7-8-9	6-7-8-0

W żadnym przypadku nie należy używać kodu pod przymusem bez ważnej przyczyny.

➤ **Rozbrajanie pod przymusem:**

- 1) Podejść do szyfratora.
- 2) Wprowadzić „Kod pod przymusem” i nacisnąć . System zostanie rozbrojony, sygnał cichego alarmu zostanie wysłany do centrum monitoringu.

Wyłączanie alarmu pożarowego (Reset)

Czujki pożarowe zapamiętują stan zagrożenia i pozostają pobudzone aż do wyłączenia zasilania. Aby skasować alarm pożarowy i przygotować czujki do wykrywania następnych alarmów, należy wykonać reset zasilania.

UWAGA:

W niektórych przypadkach czujka po resecie znowu się wzbudzi (wynika to z nagromadzenia dymu lub pary wewnątrz obudowy). Należy wówczas odczekać chwilę i wykonać kolejny reset (do skutku).

➤ **Aby wykonać reset zasilania czujek pożarowych:**

- 1) Nacisnąć [*] – wejście do **Menu użytkownika**, wybrać [2].

- 2) Ponownie wybrać [2].

- 3) Wprowadzić kod.

WYKONANO
NACISNIJ KLAWISZ

Zasilanie czujek zostaje odłączone na zaprogramowany czas.

Rozdział 4: Blokowanie linii

[*] [1] [KOD] [#] [1]

Jeżeli linia włamaniowa jest pobudzona, LED **Ready** na szyfratorze nie świeci się to systemu alarmowego nie można uzbroić. Jeżeli nie mogą Państwo zidentyfikować przyczyny pobudzenia (najczęstsze to niedomknięte drzwi, otwarte okno, włączony wentylator lub klimatyzator itp.); sposobem na uzbrojenie systemu jest zablokowanie pobudzonych linii.

Blokowanie linii jest również stosowane w przypadku konieczności wyłączenia dozoru części pomieszczeń (np. udostępnienie wybranych pomieszczeń robotnikom, pozostawienie w pomieszczeniu większych zwierząt itp.).

OSTRZEŻENIE:

Zablokowana linia nie reaguje na zdarzenia alarmowe. Blokowanie zmniejsza poziom zabezpieczenia obiektu.

Przed zablokowaniem linii (w przypadku niemożności zlikwidowania pobudzenia) należy zidentyfikować, które linie są pobudzone:

- ❑ **Szyfrator LED:** Należy sprawdzić, które diody linii błyskają na szyfratorze.
- ❑ **Szyfrator LCD:** Należy wprowadzić kod i nacisnąć klawisz , a następnie przejrzeć listę linii pobudzonych ("nie gotowe") za pomocą klawisza . Wyświetlone zostaną tylko te "nie gotowe" linie, które należą do stref przypisanych użytemu kodowi.

➤ **Aby zmienić stan blokady linii, należy:**

1)

JANEX
12:12 SOB 01 STY

Wprowadzić kod i nacisnąć . LED **Bypass** zaświeca się.

UWAGA:

W przypadku błędnie wprowadzonego kodu, szyfrator wydaje 3 krótkie dźwięki. Należy wówczas powtórzyć (poprawnie) sekwencję.

2)

BLOK L= (OK) N
LIN. 001 ↓

Wpisać numer linii.

Ponowne wpisanie tego samego numeru powoduje odblokowanie linii (przełącza stan blokady).

Kolejne linie blokujemy poprzez dodanie ich numerów do sekwencji.

3)

Po wpisaniu żądanych numerów linii nacisnąć .

Przykłady:

Blokowanie linii 02 i 13:

[KOD] [BYPASS] 02 13 [DISARM]

Odblokowanie zablokowanej wcześniej linii 02:

[KOD] [BYPASS] 02 [DISARM]

UWAGI:

Po uzbrojeniu i rozbrojeniu systemu, wszystkie linie zostają automatycznie odblokowane.

Po uzbrojeniu w trybie normalnym, LED **Bypass** jest wyłączony.

Rozdział 5: Aktywacja wyjść programowalnych

[*] [2] [KOD] [#] [1]

Centrala alarmowa ProSYS może sterować również szeregiem urządzeń automatyki biurowej/domowej (np. oświetleniem, ogrzewaniem, bramami itp.). Sterowanie tymi urządzeniami odbywać się może automatycznie lub ręcznie – po wprowadzeniu na szyfratorze odpowiednich komend. Szczegóły mogą Państwo uzgodnić z instalatorem systemu.

Wyróżniane są 2 sposoby działania wyjść sterujących:

- Praca bistabilna:** Przełączanie pomiędzy stanem aktywności i nieaktywności na żądanie (np. oświetlenie).
- Praca monostabilna:** Wyjście załącza się na żądanie, ale tylko na zaprogramowany czas, potem następuje automatyczna dezaktywacja (np. otwieranie bramy).

Szczegóły odnośnie działania wyjść w Państwa systemie poda instalator.

UWAGI:

Instalator może dla Państwa wygody nadać nazwy identyfikujące każde wyjście (np. garaż, oświetlenie itp.).

Wyjścia programowalne można również załączać zdalnie: za pomocą pilotów albo przez telefon (potrzebny moduł głosowy). Szczegóły proszę omówić z instalatorem.

Sterowanie pracą wyjść z szyfratora może się odbywać na dwa sposoby:

- Z poziomu menu użytkownika.
- Poprzez wprowadzenie specjalnego kodu.

Sterowanie wyjściami z menu użytkownika

Wyjścia sterujące może aktywować każdy użytkownik, któremu przydzielono kod do tego uprawniony.

➤ Aby aktywować wyjście ster. z menu użytkownika:

1)

FUNKCJE UZYTKOW 1) BLOKOWANIE

 Wejść do menu użytkownika : [*] i wybrać [2] **Operacje**.

2)

OPERACJE 1) WYJ. PROGRAM.

 Wybrać [1] **Wyjścia programowalne**.

3)

WPISZ KOD:

 Wprowadzić kod.

UWAGA:

Instalator może zaprogramować system tak, by nie było potrzeby wprowadzania kodu.

4)

AKTYWUJ WYJSCIA: 01) WYJSC. 01

 Wybrać numer wyjścia, które zostanie załączone/wyłączone.

AKTYWUJ WYJSCIA: WYJSCIA AKTYWNE

 Wybrane wyjście zmienia stan.

Załączanie wyjść kodami

W systemie można zaprogramować kody, które będą służyły tylko do aktywacji wyjść sterujących. Wówczas do załączenia lub wyłączenia wyjścia wystarczy wprowadzić ten kod i nacisnąć klawisz . Zmieni się wówczas stan wszystkich przydzielonych do użytego kodu wyjść.

Rozdział 6: Numery Follow-Me

[*] [2] [7] [KOD] [#]

W przypadku wystąpienia alarmu lub innego zdarzenia, centrala alarmowa może powiadomić zaprogramowane numery telefonów (lub pagerów) o wystąpieniu zdarzenia. Sygnałem powiadomienia mogą być: komunikat tonowy, komunikat słowny (potrzebny moduł głosowy), komunikat tekstowy (pager).

➤ Programowanie/edycja numerów Follow-Me:

- 1)

FUNKCJE UZYTEKOW. 1) BLOKOWANIE

 Wejść do menu użytkownika : [*] i wybrać [2] Operacje.
- 2)

OPERACJE 7)NR TELEFON. FM ↓

 Wybrać [7] FOLLOW ME.
- 3)

WPISZ KOD:

 Wpisać kod.
- 4)

ZMIEN TELEFON: 01) NR TELEFON.01

 Wybrać numer porządkowy numeru, który będzie programowany.
- 5)

EDYCJA FM NR:01

 Wprowadzić żądany numer telefonu.

Po wpisaniu numeru pojawiają się 2 zapytania. Dotyczą one definiowania dostępu w przypadku korzystania z rozszerzonego modułu głosowego. Szczegóły w instrukcjach programowania i obsługi tego modułu.

- 6)

WLACZ FM NR 1 ZDALNE PROG.: N

 Wybrać jedną z możliwości:
T: Abonent tego numeru może wejść do trybu **zdalnego sterowania:** uzbrajać, rozbrajać, blokować linie, sterować wyjściami, programować numery FM, komunikować się głosowo.
N: Abonent nie może korzystać z funkcji **zdalnego sterowania.**

7)

WLACZ. FM NR 1 NASLUCH	N
---------------------------	---

Wybrać jedną z możliwości:

T: Abonent może korzystać z funkcji komunikacji głosowej z obiektem – z menu **Potwierdzenia**.

N: Abonent nie ma dostępu do komunikacji głosowej w menu **Potwierdzenia**. Szczegóły w instrukcjach programowania i obsługi rozszerzonego modułu głosowego.

Podczas programowania numerów telefonów, można używać wymienionych poniżej znaków specjalnych. Klawiszami i można przełączyć znak na inny.

Funkcja	Sekwencja	Wynik
Przerwa w wybieraniu – oczekiwanie na sygnał ciągły.	[*] [1]	A
Pauza (krótka przerwa).	[*] [2]	B
Przełączenie pomiędzy wybieraniem tonowym i impulsowym.	[*] [3]	C
Znak *.	[*] [7]	*
Znak #.	[*] [9]	#
Skasowanie cyfr od pozycji kursora do ostatniej.	[*] [0]	

UWAGA:

Aby skasować numer, należy ustawić kursor na początku numeru i nacisnąć [*] [0].

Po wprowadzeniu numeru należy zatwierdzić dane naciskając klawisz

. Każdy numer może się składać z maksymalnie 32 znaków.

Rozdział 7: Kody

[*] [5] [KOD] [#] [1]

Kody potrzebne są do wykonania większości operacji systemowych.

Każdy użytkownik systemu ma przydzielony kod, z kolei każdemu kodowi jest przypisany określony Poziom Uprzywilejowania; określający zakres operacji możliwych do wykonania przez użytkownika danego kodu.

Kody użytkowników mogą mieć różną długość (do 6 cyfr), maksymalna ilość kodów w systemie zależy od rodzaju centrali alarmowej:

- ProSYS 128 – do 99 kodów.
- ProSYS 40 – do 60 kodów.
- ProSYS 16 – do 30 kodów.

Fabrycznie Kod Właściciela zaprogramowano na **1-2-3-4**. Jeżeli nie został on zmieniony przez instalatora, powinni Państwo jak najszybciej go zmienić. W niniejszym rozdziale opisano sposoby zmiany i definiowania kodów.

Ustalanie i zmiana kodów

[*] [5] [KOD] [#] [1]

Za pomocą kodu zdefiniowanego jako Kod Właściciela lub Kod Kierownika można zmieniać, dodawać i usuwać wszystkie pozostałe kody, nie można ich jednak podglądać. Pozostali użytkownicy mogą zmieniać tylko swoje własne kody.

Operacje na kodach można wykonywać tylko wówczas, gdy system jest rozbrojony.

➤ Programowanie/zmiana kodów:

- 1)

FUNKCJE UŻYTKOW. 1) BLOKOWANIE

 Wejść do menu użytkownika: [*] i wybrać [5] Kody.
- 2)

WPISZ KOD:

 Wprowadzić Kod Właściciela lub Kierownika i nacisnąć .
- 3)

ZMIANA KODOW: 1) ZMIANA KODOW

 Wybrać [1] Zmiana kodu.
- 4)

KOD 1234 WLASC 00)UZYT 00

 Wprowadzić 2-cyfrowy numer porządkowy kodu, który będzie programowany (np. [0] [6] dla kodu nr 6).

UWAGA:

Kod właściciela ma zawsze numer porządkowy 00.

- 5)

KOD: 06, UZYT PODAJ: 0

 Wprowadzić 4-cyfrowy kod i nacisnąć .
- 6)

KOD: 06 UZYT ZAAKCEPTOWANY

 W przypadku niepowodzenia, szyfrator wydaje trzykrotny dźwięk (błąd) – kod niepoprawny. W przypadku poprawnie zaprogramowanego kodu – dźwięk jednokrotny.
- 7)

KOD 0   UZYT 07)UZYT 07   †

 Dla kolejnych kodów należy powtórzyć powyżej opisane czynności.
- 8) Po zaprogramowaniu wszystkich potrzebnych kodów należy nacisnąć   – wyjście z menu użytkownika.

Kasowanie kodów

W niektórych przypadkach istnieje konieczność wykasowania kodu z systemu. Nie można skasować kodów Głównych (i wyższych) – można je tylko zmienić.

➤ Aby skasować kod, należy:

- 1) Wykonać kroki 1-3 z poprzednio opisanej procedury.
- 2)

KOD 1234	WLASC
00) UZYT 00	

 Wprowadzić 2-cyfrowy numer porządkowy kodu, który będzie kasowany (np. **[0]** **[6]** dla kodu nr 6).
- 3)

KOD 06	UZYT
PODAJ: ****	

 Nacisnąć **[0]** i następnie .
- 4)

KOD: 06	UZYT
ZAAKCEPTOWANY	

 W przypadku niepowodzenia, szyfrator wydaje trzykrotny dźwięk (błąd) – kod nie istnieje lub nie można skasować. W przypadku poprawnie skasowanego kodu – dźwięk jednokrotny.
- 5)

WYBIERZ KOD:
07) 0 UZYT

 Dla kolejnych kodów należy powtórzyć powyżej opisane czynności.
- 6) Po skasowaniu wszystkich potrzebnych kodów należy nacisnąć
 – wyjście z menu użytkownika.

Poziomy uprzywilejowania

[*] [5] [KOD] [#] [2]

W systemach ProSYS każdy kod ma przypisany Poziom Uprzywilejowania, tj. zakres możliwych do wykonania za pomocą tego kodu operacji systemowych. Istnieje 9 poziomów:

Poziom	Opis
WŁAŚCICIEL	Pełen dostęp do wszystkich stref. W systemie może być zdefiniowany tylko jeden kod właściciela (nr porządkowy 00). Ten kod może zmienić tylko Właściciel lub instalator.
KIEROWNIK	Jak kod właściciela (jednak nie można nim zmieniać kodu właściciela). W systemie może być zdefiniowany tylko jeden kod kierownika (nr porządkowy 01).
UŻYTKOWNIK GŁÓWNY	Wszystkie operacje systemowe, ale tylko w przydzielonych do tego kodu partycjach. Zmiana kodów tylko o równym lub niższym poziomie uprzywilejowania. Nieograniczona ilość kodów o takim poziomie.
UŻYTKOWNIK	Tylko podstawowe funkcje systemowe w przydzielonych do kodu partycjach.
TYLKO UZBRA- JANIE	Uzbrajanie jednej lub kilku partycji. Przydatne dla niższego personelu lub obcych podwykonawców.
SPRZĄTACZKA	Kod jednokrotnego uzbrojenia i rozbrojenia, po użyciu zostaje automatycznie wykasowany z pamięci. Służy do wykorzystania w sytuacjach wyjątkowych, z góry nie przewidzianych.
BEZ-BLOKAD	Kod działa jak kod Użytkownika, jednak za jego pomocą nie można blokować linii.
STRAŻNIK	Używany dla służb ochrony fizycznej obiektu. Za pomocą takiego kodu strażnik może rozbroić system tylko na określony czas (potrzebny do inspekcji). Po zaprogramowanym czasie system automatycznie uzbraja się.
TYLKO WYJ- ŚCIE PROGR.	Jak opisano wcześniej, kod służy tylko do załączania i wyłączenia określonych wyjść sterujących.

Programowanie nazw

[*] [5] [KOD] [#] [4] - tylko instalator, właściciel lub kierownik

Aby łatwiej rozróżnić posiadaczy kodów, każdemu kodowi można zaprogramować nazwę identyfikującą (np. nazwisko posiadacza).

➤ Aby zaprogramować nazwy kodów, należy:

- 1)

FUNKCJE UZYTEKOW. 1) BLOKOWANIE

 Wejść do menu użytkownika : [*] i wybrać [5] **Kody**.

- 2)

WPISZ KOD:

 Wprowadzić kod właściciela lub kierownika i nacisnąć .

- 3)

ZMIANA KODOW 1) NAZWA UZYTEKOW

 Wybrać [4] **Nazwy**.

- 4)

NAZWA UZYTEKOW.: UZYT=01

 Wybrać nr porządkowy kodu i wprowadzić jego nazwę, według opisu w tabeli na str. 34.

Tabela znaków

Wprowadzania znaków nazwy dokonuje się poprzez kilkukrotne naciśnięcie właściwego klawisza szyfratora. Znaki przypisane poszczególnym klawiszom wyszczególniono w poniższej Tabeli. Przykładowo, aby wprowadzić literę „E”, należy 6 razy nacisnąć klawisz „1”.

UWAGA:

Zakres możliwych do wprowadzenia znaków zależy od wersji językowej centrali. Każda nazwa może się składać z max 10 znaków.

Klawisz	SEKWENCJA													
1	1	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M
2	2	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z
3	3	!	"	&	'	:	-	.	?	/	(	)		
4	4	a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	K	l	m
5	5	n	o	p	q	r	s	t	u	v	w	X	y	z

6 - 0	Dla każdego z tych klawiszy sekwencja to numer klawisza i spacja.
	Naciśnięcie tego klawisza przełącza na kolejny spośród dostępnych znaków.
	Naciśnięcie tego klawisza przełącza na poprzedni spośród dostępnych znaków.
	Przesuwa kursor w lewo.
	Kursor w prawo.
	Zatwierdzenie i zapisanie wprowadzonej nazwy.

Podwójne kody

[*] [5] [KOD] [#] [7]

Podwójne kody to opcja podwyższonej ochrony obiektu. W takim trybie pracy, do rozbrojenia systemu potrzebne jest wprowadzenie dwóch kodów w nie dłuższym niż 60 sekund odstępie czasu.

UWAGI:

Funkcję podwójnych kodów deklaruje instalator.

Do podwójnych kodów nie można użyć kodów z poziomami uprzywilejowania: **Sprzątaczką**, **Tylko Uzbrajanie** ani **Strażnik**.

➤ **Aby zdefiniować pary kodów, należy:**

- 1)

FUNKCJE UZYTKOW. 1) BLOKOWANIE

 Wejść do menu użytkownika : [*] i wybrać [5] Kody.

- 2)

WPISZ KOD:

 Wprowadzić kod i nacisnąć .

- 3)

KOD DOSTEPU 1) ZMIANA KODU

 Wybrać [7] Podwójne kody.

- 4)

PODWOJNY KOD 01) 00 Z 00   †

 Wybrać numer pary, która będzie zaprogramowana.

- 5)

PODWOJNY KOD 02 1SZY00   2GI=00

 Wpisać numery porządkowe kodów, które mają wejść w skład wybranej pary, na końcu zatwierdzić klawiszem .

Rozdział 8: Sprawdzanie usterek

[*] [3] [1] [KOD] [#]

Gwałtowne błysnięcia diody **Power** oznaczają wystąpienie usterki systemu. Poniżej opisano sposób identyfikacji usterek systemowych. Lista możliwych usterek jest przedstawiona na str. 56.

Sprawdzanie usterek jest możliwe tylko wówczas, gdy system jest rozbrojony.

➤ Sprawdzanie usterek:

- 1)

FUNKCJE UZYTKOW 1) BLOKOWANIE

 Wejść do menu użytkownika : [*] i wybrać [3] **Przeglądanie**
- 2)

PRZEGLADANIE: 1) PROBLEMY ↓

 Wybrać [1] **Usterki**.
- 3)

WPISZ KOD:

 Wpisać kod i nacisnąć . Wyświetlona zostanie pierwsza spośród wykrytych usterek.
- 4)

PROBLEM: CA:ROZL. AKUMUL ↓

 Jeżeli na wyświetlaczu pojawi się znak (↓), system wykrył również inne usterki. Sprawdzić kolejne.

Na szyfratorach LED, sprawdzenie usterek jest możliwe po wprowadzeniu sekwencji [3] [1] [KOD] [ENTER]. Rodzaj usterek określa numer błyskającej diody linii.

UWAGA:

Niektóre usterki wymagają odpowiedniej reakcji ze strony użytkownika bądź instalatora. Po obejrzeniu (i usunięciu) usterek, dioda **Power** przestaje błyskać i zaświeca się na stałe.

Rozdział 9: Programowanie czasu i daty

[*] [6] [KOD] [#] [1] / [2]

Aby centrala alarmowa pracowała poprawnie, musi być zaprogramowany właściwy czas i data systemowa.

Programowanie czasu systemowego

- 1)

FUNKCJE UZYTKOW. 1) BLOKOWANIE

 Wejść do menu użytkownika : [*] i wybrać [6]
Zegar
- 2)

ZEGAR, PLANY: 1) CZAS SYSTEMU

 Wybrać [1] **Czas**.
- 3)

WPISZ KOD:

 Wprowadzić kod.
- 4)

WPISZ CZAS SYST. 00:31

 Wprowadzić godzinę i minuty (format 24h).

Programowanie daty

- 1)

FUNKCJE UZYTKOW. 1) BLOKOWANIE

 Wejść do menu użytkownika : [*] i wybrać [6]
Zegar
- 2)

ZEGAR, PLANY 1) DATA SYSTEMU

 Wybrać [2] **Data**.
- 3)

WPISZ KOD:

 Wprowadzić kod.
- 4)

WPISZ DATE SYST. 01 STY 2000 (SOB)

 Wprowadzić datę – klawisze i zmieniają pozycję kursora, klawisz przełącza bieżąco wybrane dane.

Rozdział 10: Terminarz

[*] [6] [KOD] [#] [5]

Terminarz służy do programowania automatycznie wykonywanych przez centralę czynności. Terminarz programuje się poprzez zdefiniowanie max dwóch czasów dla każdego dnia, pomiędzy którymi system wykona jedną z poniższych operacji:

- ❑ **Automatyczne uzbrajanie/rozbrajanie**, poniżej
- ❑ **Automatyczna aktywacja wyjść**, str. 41
- ❑ **Ograniczenie działania kodów**, str. 42

Można definiować czasy automatycznego zadziałania dla wszystkich dni tygodnia lub czasów dla poszczególnych dni. Warto skorzystać z załączonej w Dodatku C tabeli programowej.

Automatyczne uzbrajanie/rozbrajanie

Program pozwala na zdefiniowanie godzin, o których będzie następowało automatyczne rozbrajanie i uzbrajanie systemu.

Należy zdefiniować dodatkowo następujące parametry: **Partycje, Tryb uzbrajania, Czas i Nazwę**.

- 1)

FUNKCJE UZYTKOW. 1) BLOKOWANIE

 Wejść do menu użytkownika : [*] i wybrać [6] Zegar
- 2)

WPISZ KOD:

 Wprowadzić kod.
- 3)

ZEGAR, PLANY 1)HARMONOGRAM

 Wybrać [5] Program tygodniowy.
- 4)

HARMONOGRAM: 01)PLANY 01 ↓

 Wybrać program (numer).
- 5)

PLAN 01: 1)UZB/ROZB ↓

 Wybrać [1] Uzbr./R ozbr..

- 6)

UZH/ROZH H:01 1)PARTYCJA

 Wybrać [1] **Partycja**.
- 7)

P: 12345678 P:01 Y_ _ _ _ _

 Klawiszem **Stay** wprowadzić **T** dla każdej partycji, która ma być uzbrajana i rozbrajana tym programem.
- 8)

UZH/ROZH H:01 2)TRYB UZBROJ. ↓

 Wybrać [2] **Tryb uzbrajania**.
- 9)

TRYB UZBR. H:01 1)UZBR. NORM. ↓

 Wybrać jedną spośród opcji:
[1] Normalne: Normalne uzbrojenie. Przejść do kroku 11.
[2] W-domu: Uzbrojenie tylko części obwodowej systemu. Przejść do kroku 11.
[3] Grupa: Uzbrajanie grup linii. Przejść do kroku 10.
- 10)

GRUPA=ABCD P:01 ... .

 Klawiszem **Stay** wprowadzić **T** dla każdej grupy, która ma być uzbrajana i rozbrajana tym programem.
- 11)

UZH/ROZH H:01 3)DZIEN/CZAS

 Wybrać [3] **Data/Czas**.
- 12)

WYBIERZ DZIEŃ: 1)PONIEDZIALEK

 Wybrać [1] **Poniedziałek**.
-LUB-
Wybrać [8] **Wszystkie** by ustalić te same godziny dla całego tygodnia.
- 13)

PON:UZBR1 H:01 00:00

 Wprowadzić czas pierwszego uzbrojenia systemu w poniedziałek.
- 14)

PON:ROZBR1 H:01 00:00

 Wprowadzić czas pierwszego rozbrojenia systemu w poniedziałek.
- 15)

PON:UZBR 2 H:01 00:00

 Wprowadzić czas drugiego uzbrojenia systemu w poniedziałek.
- 16)

PON:ROZBR 2 H:01 00:00

 Wprowadzić czas drugiego rozbrojenia systemu w poniedziałek.

UWAGA:

Zaprogramowanie **00:00** powoduje omińnięcie danej pozycji.

- 17)

WYBIERZ DZIEŃ: 2)WTOREK

 Zdefiniować czasy dla wtorku i kolejnych dni tygodnia – tak jak w krokach 12-16.
- Po zdefiniowaniu wszystkich czasów należy zdefiniować nazwę programu.
- 18)

UZBR/ROZB H:01 4)NAZWA

 Wybrać **[4] Nazwa**.
- 19)

NAZWA PLANU PLANY 01

 Wprowadzić nazwę programu terminarza, zgodnie ze wskazówkami na str. 34.
- 20)

HARMONOGRAM: 02)PLANY 02

 W razie potrzeby, zdefiniować kolejne programy terminarza.

Automatyczne sterowanie wyjściami

Można zaprogramować czasy aktywacji i dezaktywacji poszczególnych wyjść sterujących centrali alarmowej. W każdym programie można sterować jednocześnie nawet czterema wyjściami.

Należy zdefiniować dodatkowo następujące parametry: **Numery wyjść, Terminarz, Wakacje i Nazwę**.

➤ Programowanie automatycznego sterowania wyjść:

- 1)

FUNKCJE UZYTKOW. 00:00

 Wejść do menu użytkownika : **[*]** i wybrać **[6] Zegar**
- 2)

WPISZ KOD:

 Wprowadzić kod.
- 3)

ZEGAR, PLANY 1) CZAS SYSTEMU

 Wybrać **[5] Harmonogram**
- 4)

HARMONOGRAM: 01) PLANY 01 ↓

 Wybrać program (numer) – inny niż użyty do programowania autouzbrajania i ograniczania kodów.

- 5)

PLAN 01: 2) WP WL/WYL	↓
--------------------------	---

 Wybrać [2] **Wy zał./wył.**
- 6)

WP WLN/WYL H:01 01) WYJSCIA PROG	↓
-------------------------------------	---

 Wybrać [1] **Wyjścia programowalne**. Wybieramy numer wyjścia, które będzie sterowane tym programem.
- 7)

WYJS. PROG. H:01 01) WYJSC. 01	N
-----------------------------------	---

 Wybrać, czy pierwsze wyświetlane na liście wyjście będzie sterowane programem – za pomocą klawisza **Stay**:
T: Automatyczna aktywacja.
N: Bez automatycznej aktywacji.
- 8) Wybrać, czy kolejne 3 wyjścia będą podlegały tym samym regułom – tak jak w poprzednim kroku.
- 9)

WP WLN/WYL H:02 01) WYJSCIA PROG	↓
-------------------------------------	---

 Wybrać [2] **Data/czas**.
- 10)

WYBIERZ DZIEŃ: 1) PONIEDZIAŁEK

 Zdefiniować okna czasowe, tak samo jak dla kroku 12 na str. 40.
- 11)

WP WLN/WYL H:01 1)WYJSCIA PROG.	↓
------------------------------------	---

 Wybrać [3] **TERMINARZ** W tym miejscu definiujemy sposób zachowania wyjść w czasie zdefiniowanym jako "wakacje"
- 12)

WP TERMINARZ H:01 TAK/NIE	N
------------------------------	---

N: Podczas wakacji wyjścia pracują tak, jak zawsze.
T: Wyjścia podczas wakacji pracują według terminarza wakacyjnego (definiowanego w następnym kroku programowym).

UWAGA:

Jeżeli wszystkie czasy wakacyjne zaprogramowano jako **00:00**, wyjścia nie będą aktywowane podczas wakacji.

- 13)

NAZWA PLANU PLANY 03

 Wprowadzić nazwę programu terminarza, zgodnie ze wskazówkami na str. 34.
- 14)

HARMONOGRAM: 04)PLANY 04	↓
-----------------------------	---

 W razie potrzeby, zdefiniować kolejne programy terminarza.

Program ograniczonego działania kodów

Istnieje możliwość takiego zaprogramowania centrali, aby wybrane kody działały tylko w ramach określonych czasowo (dotyczy rozbrajania systemu). Przez pozostały czas kody te są ignorowane (dostęp wybranych użytkowników tylko o określonych porach określonych dni). Standardowo wszystkie kody są aktywne bez ograniczeń czasowych.

Podczas definiowania programu ograniczonego działania kodów, należy zdefiniować dodatkowo następujące parametry: **Kody**, **Terminarz** i **Nazwę**.

- 1)

FUNKCJE UZYTKOW. 1) BLOKOWANIE

 Wejść do menu użytkownika : [*] i wybrać **[6] Zegar**
- 2)

WPISZ KOD :

 Wprowadzić kod.
- 3)

ZEGAR, PLANY 1) CZAS SYSTEMU

 Wybrać **[5] Harmonogram**
- 4)

HARMONOGRAM: 01) PLANY 01 ↓

 Wybrać program (numer) – inny niż użyty do programowania autouzbrajania i działania wyjść.
- 5)

PLAN 01: 1) UBR/ROZBR

 Wybrać **[3] Limit użytkowników**
- 6)

LIMIT UZYT. H:01 1) NUMER UZYTKOW

 Wybrać **[1] Numer kodu**.
- 7)

NUMER UZYT. H:01 01) UZYT 00 N↓

 Dla każdego numeru z listy wybrać, czy poszczególne kody będą podlegały czasowym ograniczeniom uzbrajania – klawisz :
T: Kod automatycznie ograniczany.
N: Bez ograniczeń czasowych.
- 8)

LIMIT UZYT. H:01 1) NUMER UZYTKOW

 Wybrać **[2] Data/czas**.

- 9)

WYBIERZ DZIEŃ: 1) PONIEDZIALEK

 Zdefiniować okna czasowe, tak samo jak dla kroku 12 na str. 40.
- 10)

LIMIT UZYT. H:01 1) NUMER UZYTEK.↓

 Wybrać **[3] Nazwa**.
- 11)

NAZWA PLANU PLANY 03

 Wprowadzić nazwę programu terminarza, zgodnie ze wskazówkami na str. 34.
- 12)

HARMONOGRAM: 04) PLANY 02 ↓

 W razie potrzeby, zdefiniować kolejne programy terminarza.

Rozdział 11: Makropolecenia

[*] [9] [KOD] [#] [5]

Centrala ProSYS pozwala na przypisanie sekwencji komend do wybranego klawisza funkcyjnego. Naciśnięcie klawisza powoduje wówczas odtworzenie zaprogramowanej sekwencji (makro).

UWAGA:

Fabrycznie klawiszom funkcyjnym przypisano funkcję uzbrajania grupowego – patrz str. 18.

Przed zaprogramowaniem makra zaleca się dokładne prześledzenie procedury, która zostanie przypisana do klawisza funkcyjnego. Należy wykonać wybraną procedurę krok po kroku i dokładnie zanotować wszystkie kolejno naciskane klawisze. Pozwoli to na uniknięcie pomyłki podczas programowania sekwencji makropolecenia.

Przykładowo, aby uzbroić partycje 1 i 2 w systemie 3-partycjami, należy wprowadzić kolejno:

KOD

Arm

1

2

Arm

Dla kodu 1234, odpowiada to sekwencji makra:

1234a12a

UWAGA:

Klawiszy funkcyjnych nie można używać do wykonywania komend rozbrajania.

➤ **Aby zaprogramować makro, należy:**

- 1)

FUNKCJE UŻYTKOWA 1) BLOKOWANIE

 Wejść do menu użytkownika : [*] i wybrać [9] **Różne**.
- 2)

WPISZ KOD:

 Wprowadzić kod.
- 3)

KONTROLA DRUK: 1) DRUKAR 1 WL

 Wybrać [5] **Klawisz**.
- 4)

WYBIERZ KLAWISZ 1) KLAWISZ A   ↓

 Menu **Klawisz** składa się z listy czterech klawiszy. Należy wybrać żądany klawisz (A-D).
- 5)

NACISNIJ A ABY START/STOP

 Nacisnąć klawisz funkcyjny wybrany w poprzednim kroku.
- 6)

FUNKCJE KLAWISZA

 Za pomocą klawiszy numerycznych i klawisza wprowadzić żądaną sekwencję komendy. Każdy kolejny klawisz pojawia się w drugiej linii wyświetlacza.
- 7)

FUNKCJE KLAWISZA 1234a12a

 Po wprowadzeniu żądanej sekwencji sprawdzić czy kursor znajduje się na końcu linii i nacisnąć ponownie klawisz funkcyjny wybrany a kroku 4. Sekwencja komendy została przypisana do klawisza funkcyjnego.

UWAGA:

Podczas wprowadzania sekwencji należy pilnować, aby kursor znajdował się na końcu linii. W przeciwnym przypadku znaki za kursorem zostaną skasowane i komenda nie będzie działać prawidłowo.

- 8)

WYBIERZ KLAWISZ 1) KLAWISZ A

 W razie potrzeby można zdefiniować funkcję makra dla kolejnego klawisza funkcji.

Znaki specjalne

Podczas programowania makr, za pomocą klawiszy i można wprowadzać znaki specjalne, odpowiadające naciśnięciu klawiszy specjalnych szyfratora:

Znak	Odpowiada
0-9	Klawisze numeryczne 0-9.
A-D	Klawisze funkcji A-D.
a	Klawisz .
S	Klawisz .
*	Klawisz .
#	Klawisz .

UWAGA:

Liczby można oczywiście wprowadzać za pomocą klawiszy numerycznych. Do przemieszczania kursora służą klawisze [STATUS] i [BYPASS].

Gdy na wyświetlaczu pojawi się żądany znak, należy nacisnąć – aby przesunąć kursor do następnej pozycji i wprowadzić następny znak sekwencji.

Aby zakończyć programowanie, należy ustawić kursor za ostatnim znakiem sekwencji i nacisnąć .

Rozdział 12: Szyfrator z czytnikiem

Szyfrator z wbudowanym czytnikiem pozwala na uzbrajanie i rozbijanie systemu oraz załączanie i wyłączanie wyjść programowalnych za pomocą karty zbliżeniowej.

Programowanie kart zbliżeniowych wykonuje się z poziomu **menu użytkownika**. Dostępne są trzy opcje programowe:

- ❑ **ZAPIS KARTY:** Dodanie do systemu nowej karty zbliżeniowej.
- ❑ **KASOWANIE WG NUMERU:** Usunięcie karty z systemu korzystając z numeru porządkowego kodu dostępu, do którego przypisano kartę.
- ❑ **KASOWANIE KARTY:** Usunięcie karty z systemu.

UWAGI:

Użytkownicy mogą definiować i usuwać własne karty dostępu, zaś Właściciel może definiować i usuwać **każdą** kartę.

Każdą kartę można przypisać tylko jednemu kodowi (użytkownikowi).

Dodawanie karty

- 1)

FUNKCJE UZYTKOW 1) BLOKOWANIE

 Wejść do menu użytkownika : [*] i wybrać [5] **Ko-
dy**.
- 2)

WPISZ KOD:†

 Wprowadzić kod.
- 3)

ZMIANA KODOW: 1)TAG ZBLIZENIO†

 Wybrać [5] **Karta**.
- 4)

TAG ZBLIZENIOWY 1) ZAPISZ TAG ↓

 Wybrać [1] **Zapisz kartę**.
- 5)

WYBIERZ UZYTK: 00) WLASCS↓

 Wybrać nr kodu, do którego będzie przyporządko-
wana dodana karta i nacisnąć .

UWAGA:

Pojawienie się na wyświetlaczu (****) oznacza, że do kodu jest już przypisana karta.

6)

UZYTKOW 00:ZBLIZ
TAG DO SZYF ZBLI

W ciągu 10 sek. zbliżyć kartę do klawiatury szyfratora (3-7 cm). Wbudowany czytnik odczytuje zbliżoną kartę i zapisuje dane w pamięci systemu.

W przypadku pomyślnego odczytu szyfrator wydaje długi dźwięk potwierdzenia i wyświetla stosowny komunikat.

Jeżeli karta była już wcześniej zapisana w pamięci systemu, na wyświetlaczu pojawi się komunikat:
KARTA ISTNIEJE W SYSTEMIE.

UWAGI:

Po zapisaniu karty w pamięci systemu, będzie ona działać na wszystkich szyfratorach z wbudowanym czytnikiem.

Karta ma takie same przywileje i parametry, jak kod do którego ją przypisano.

W przypadku kodów z poziomu **Sprzątaczk**a, karta działa tylko wtedy, gdy jest zaprogramowany odpowiadający jej kod (kod ten znika po jednokrotnym użyciu, trzeba go ponownie programować).

Kasowanie kart według numerów kodów

Dzięki tej opcji można skasować z systemu skradzioną kartę – jeśli znany jest numer kodu, do którego była przyporządkowana.

1)

FUNKCJE UZYTKOW
1) BLOKOWANIE

Wejść do menu użytkownika : [*] i wybrać [5] **Ko-
dy.**

2)

WPISZ KOD:

Wprowadzić kod.

3)

ZMIANA KODOW:
1) ZMIANA KODOW

Wybrać [5] **Karta.**

4)

TAG ZBLIZENIOWY
1)KAS.WEDL.UZYT↓

Wybrać[2] **Kasuj wg numeru.**

5)

WYBIERZ UZYT:
00) 0 WLAS

Wybrać numer kodu, któremu zostanie skasowa-
na przypisana karta i nacisnąć .

- 6)

SKASOWAC JESTES PEWIEN? N

 Wybrać **[T]** lub **[N]** – klawisz i następnie nacisnąć . W przypadku wyboru **[T]**, na wyświetlaczu pojawi się potwierdzenie: **KOD XX: KARTA SKASOWANA.**

Usuwanie karty z systemu

W przypadku posiadania karty, można ją usunąć z systemu nawet wtedy, gdy nie wiadomo, do którego kodu była przyporządkowana.

- 1)

FUNKCJE UZYTEKOW 1) BLOKOWANIE

 Wejść do menu użytkownika : **[*]** i wybrać **[5] Kody.**
- 2)

WPISZ KOD: 04) PLANY 02 ↓

 Wprowadzić kod.
- 3)

ZMIANA KODÓW 1) ZMIANA KODOW

 Wybrać **[5] Karta.**
- 4)

TAG ZBLIZENIOWY: 1) ZAPISZ TAG ↓

 Wybrać **[3] Kasuj.**
- 5)

ZBLIZ TAG DO SZYFRATORA ZBLIZ

 W ciągu 10 sek. zbliżyć kartę do klawiatury szyfratora (3-7 cm).
Po skasowaniu karty wyświetlony jest komunikat: **KARTA XX SKASOWANA.**
W przypadku nie rozpoznania karty, na wyświetlaczu pojawi się komunikat: **BRAK KARTY W PAMIĘCI.**

Używanie kart

W przypadku korzystania z kart, należy pamiętać o następujących regulacjach dotyczących partycji:

- ❑ Jeżeli kod jest przydzielony do **jednej** partycji, partycja ta będzie się uzbrajać i rozbrajać (przy użyciu karty) automatycznie.
- ❑ Jeżeli kod przypisano do **kilku** partycji, należy wybrać żądaną partycję za pomocą klawiszy lub i nacisnąć .

➤ **Używanie kart:**

Zbliżyć kartę do klawiatury szyfratora z wbudowanym czytnikiem (na odległość ok. 3-7 cm).

W zależności od definicji uprawnień (proszę spytać instalatora):

- ❖ Odpowiednie partycje zostaną uzbrojone lub rozbrojone

-LUB-

- ❖ Zadziała odpowiednie wyjście sterujące.

Rozdział 13: Menu użytkownika

W niniejszym rozdziale zestawiono wszystkie funkcje dostępne z poziomu menu użytkownika.

Aby wejść do menu użytkownika, należy nacisnąć klawisz , następnie klawisz numeru właściwej grupy funkcji, klawisz skrót i kod dostępu (nie zawsze potrzebny). Przykładowo, aby wykonać reset zasilania, należy użyć sekwencji:

   [KOD] .

Wyjście z menu użytkownika – nacisnąć .

Skrót	Funkcja	Opis
1 Blokowanie		
1	Blokowanie linii	Możliwość blokowania linii włamaniovych – patrz str. 24.
2	Reset blokad	Wyłączenie (anulowanie) wszystkich aktywnych blokad linii włamaniovych.
3	Przywrócenie blokad	Przywołanie blokad linii aktywnych podczas poprzedniego uzbrojenia systemu.
2 Operacje		
1	Wyjścia programowalne	Sterowanie wyjściami programowalnymi – patrz str. 26.
2	Reset zasilania	Wyłączenie zasilania czujek (np. pożarowych) na pewien czas – patrz str. 23.
3	Przerwanie Follow-me	Jeżeli zaprogramowano powiadamianie wybranych numerów tel. w trybie follow-me, korzystając z tej funkcji można przerwać proces powiadamiania (w przypadku fałszywego alarmu).
4	Inicjuj połączenie	Po uruchomieniu tej funkcji, centrala alarmowa inicjuje połączenie telefoniczne z serwisem – celem przeprowadzenia sesji zdalnego programowania.
5	Zgłoś do telefonu	Centrala alarmowa zgłasza się do telefonu (podczas połączenia) – celem przeprowadzenia sesji zdalnego programowania.

Skrót	Funkcja	Opis
6	Zakaz raportu progr.	Tylko do użytku instalatora.
7	Numery FM	Menu wprowadzania lub edycji numerów telefonów powiadamianych w trybie Follow-me. Patrz str. 28.
8	Dozwolony U/D	Po włączeniu tej funkcji serwis techniczny będzie mógł nawiązać połączenie telefoniczne z centralą alarmową celem przeprowadzenia sesji zdalnego programowania centrali alarmowej.
9	Kasuj wiadomość	Kasowanie komunikatu, który pojawił się na szyfratorze w wyniku działania programu downloadingu.
0	Odwołanie alarmu	Centrala alarmowa wysyła do stacji monitorującej sygnał „Odwołania alarmu” – używane w przypadku wzbudzenia fałszywego alarmu.

3 Przeglądanie

1	Usterki	Należy użyć w przypadku sygnalizacji usterek (gwałtowne błyskanie diody Power) celem ich identyfikacji – patrz str. 56.
2	Pamięć alarmów	Wyświetlenie pięciu ostatnio wywołanych systemie alarmów.
3	Nie gotowe	Sprawdzenie, które linie są pobudzone (nie gotowe do uzbrojenia).
4	Stan linii	Wyświetlenie aktualnego stanu wszystkich linii zainstalowanych w systemie alarmowym.
5	Pamięć zdarzeń	Przeglądanie pamięci zdarzeń.
6	Info serwisu	Wyświetlenie informacji serwisowej (zaprogramowanej przez instalatora).

Skrót	Funkcja	Opis
7	Podgląd	<p>Należy wybrać tryb wyświetlania szyfratora LCD spośród:</p> <p>Jedna: Wyświetlacz pokazuje nazwę partycji, godzinę i datę.</p> <p>Wszystkie: wyświetlacz pokazuje stan wszystkich partycji alarmowych. Stan każdej partycji pokazywany jest za pomocą symboli:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ U: Partycja uzbrojona ❖ D: Partycja uzbrojona w trybie W-domu ❖ A: Alarm w partycji ❖ N: Partycja nie gotowa ❖ G: Partycja gotowa

4 Kontrola działania

1	Test szyfratorów	Na chwilę włączają się wszystkie diody i głośniki szyfratorów.
2	Test akumul.	Test akumulatorów.
3	Gong WYŁ.	Wyłączenie funkcji gongu w danym szyfratorze.
4	Gong ZAŁ.	Załączenie funkcji gongu w danym szyfratorze.
5	Gong strefy WYŁ.	Wyłączenie funkcji gongu we wszystkich szyfratorach danej partycji.
6	Gong strefy ZAŁ.	Załączenie funkcji gongu we wszystkich szyfratorach danej partycji.
7	Buzzer WYŁ.	Wyłączenie sygnalizacji dźwiękowej w danym szyfratorze: czasów na wejście/wyjście oraz alarmów.
8	Buzzer WYŁ.	Załączenie sygnalizacji dźwiękowej w danym szyfratorze: czasów na wejście/wyjście oraz alarmów.
0	Test Czujek	Test poprawności działania linii alarmowych

5 Kody

1	Kody	Programowanie, zmiana i kasowanie kodów – patrz str. 30.
2	Przywileje	Nadawanie kodom poziomów uprzywilejowania – str. 33.

Skrót	Funkcja	Opis
3	Partycja	Przydzielanie kodów do partycji
4	Nazwa	Przydzielanie kodom nazw (10 znaków).
5	Karta	Powiązanie kodów z kartami zbliżeniowymi.
6	Klucz cyfrowy	OPCJA – Powiązanie kodów z kluczami cyfrowymi.
7	Podwójny kod	Definiowanie podwójnych kodów (systemy o podwyższonym stopniu zabezpieczeń) – patrz str. 35.

6 Zegar

1	Czas	Programowanie czasu systemowego – str. 38.
2	Data	Programowanie daty systemowej – str. 38.
3	Nast. Uzbr.	Programowanie terminu następnego automatycznego uzbrojenia systemu (w ciągu najbliższej doby).
4	Nast. Rozbr.	Programowanie terminu następnego automatycznego rozbrojenia systemu (w ciągu najbliższej doby)..
5	Program tygodniowy	Definiowanie terminarza zadań wykonywanych automatycznie – patrz str. 39.
6	Wakacje	Definiowanie max 20 okresów wakacyjnych i partycji, które będą wówczas automatycznie uzbrojone.

7 Instalator

1	Pełny	Dostęp do menu instalatora (pełne programowanie).
2	Wybrane	Dostęp do menu sub-instalatora (ograniczony zakres).

8 Kontrola dostępu

1	Ustawienia	Definiowanie trybu pracy poszczególnych przejść oraz kryteriów dla poszczególnych czytników.
2	Terminarz	Terminarz dostępu do przejść systemu kontroli dostępu.
3	Dostęp grupowy	Definiowanie dostępu do przejść dla grup użytkowników w wybranych oknach czasowych.

Skrót	Funkcja	Opis
4	Zapisz użytkowników	Dodawanie użytkowników rozbrajających/uzbrajających oraz wchodzących/wychodzących.
5	Ustawienia	Ustawienia programowe dla poszczególnych użytkowników (PIN, przydział użytkowników do grup, usuwanie użytkowników).
6	Otwórz drzwi	Otwieranie przejścia za pomocą szyfratora.

UWAGA:

Więcej informacji nt. funkcji kontroli dostępu można znaleźć w Instrukcji Użytkownika systemu kontroli dostępu.

9 Różne

1	Sterowanie drukarką (wydruki on-line)	1 Druk. 1 zał.	Załącza pracę drukarki nr 1
		2 Druk. 1 wył.	Drukarka nr 1 nie drukuje
		3 Druk. 2 zał.	Załącza pracę drukarki nr 2
		4 Druk. 2 wył.	Drukarka nr 2 nie drukuje
2	Anty-kod	W niektórych przypadkach (ustala instalator), systemu nie można uzbrić po wystąpieniu alarmu lub sabotażu. Aby system wrócił do normalnego trybu pracy, należy wprowadzić kod instalatora lub właśnie Anty-kod. Szczegóły proszę omówić z instalatorem.	
3	Odwołaj przymus	Wyłączenie sygnalizacji alarmu „kodu pod przymusem”.	
4	Komunikaty słowne	Ustawianie komunikatów słownych – dotyczy systemów wyposażonych w moduł komunikatów słownych.	

Dodatek A: Usterki systemowe

W poniższych tabelach przedstawiono listę możliwych usterek, sposób ich sygnalizacji oraz zalecane metody postępowania.

Usterka	Opis	Szyfr. LCD	Szyfr. LED	Postępowanie
Rozładowany akumulator	Niskie napięcie na akumulatorze lub akumulator nie podłączony.	PROBLEM: CA: ROZŁ. AKUMUL	Błyska LED linii 1.	Zawiadomić serwis.
Zanik sieci AC	Brak napięcia sieci. System działa z akumulatora.	PROBLEM: CA: AWARIA AC	Błyska LED linii 2.	Sprawdzić bezpieczniki sieciowe.
Usterka zasilania AUX	Uszkodzone wyjście zasilania czujek.	PROBLEM: CA: AWARIA AUX	Błyska LED linii 4.	Zawiadomić serwis.
		UWAGA: Jeżeli szyfratory zasilane są z tego wyjścia, nie będą działały.		
Zły kod	Jeżeli instalator tak zaprogramował, wprowadzenie złego kodu jest sygnalizowane jako usterka systemowa.	PROBLEM: ZLY KOD P=1 UWAGA: P=1 odnosi się do numeru partycji.	Błyska LED linii 5.	Sygnalizacja usterki znika po zapoznaniu się z nią użytkownika (szyfratoru LCD).

Usterka	Opis	Szyfr. LCD	Szyfr. LED	Postępowanie
Usterka linii tel.	Linia telefoniczna, do której podłączono centralę alarmową jest niesprawna.	PROBLEM: LINIA TELEFON.	Błyska LED linii 6.	Jeżeli wszystkie linie telefoniczne działają poprawnie, powiadomić serwis. Jeśli nie, powiadomić operatora telekomunikacyjnego.
Usterka magistrali	Usterka magistrali systemowej systemu alarmowego.	PROBLEM: SZ=03 BRAK KOM. UWAGA: Wyświetlacz identyfikuje urządzenia, z którymi stracono łączność.	Błyska LED linii 7.	Zawiadomić serwis.
Rozprogramowany zegar	Zegar centrali alarmowej uległ rozprogramowaniu.	PROBLEM: ZEGAR SYSTEMOWY	Błyska LED linii 8.	Zaprogramować czas i datę.
Rozład. akumulator zasilacza dod.	Odnosi się do zasilacza dodatkowego.	PROBLEM: ZAS=1 ROZŁ. AKUM. UWAGA: Pokazywany jest numer zasilacza.	Błyska LED linii 9. (Szyfratory 16-liniowe)	Zawiadomić serwis.
Zanik sieci AC zasilacz dod.	Odnosi się do zasilacza dodatkowego.	PROBLEM: ZAS=1 AWARIA AC UWAGA: Pokazywany jest numer zasilacza.	Błyska LED linii 10. (Szyfratory 16-liniowe)	Sprawdzić bezpieczniki sieciowe.

Usterka	Opis	Szyfr. LCD	Szyfr. LED	Postępowanie
Usterka sygnalizatora – zasilacz dod.	Odnosi się do sygnalizatorów podłączonych do zasilacza dodatkowego.	<div style="border: 1px solid black; padding: 2px; width: fit-content;"> PROBLEM: ZAS=1 AWAR. SYGN. </div> UWAGA: Pokazywany jest numer zasilacza.	Błyska LED linii 11 (Szyfratory 16-liniowe)	Zawiadomić serwis.
Usterka zasilania AUX – zasilacz dod.	Odnosi się do urządzeń zasilanych z zasilacza dodatkowego.	<div style="border: 1px solid black; padding: 2px; width: fit-content;"> PROBLEM: ZAS=1 AWAR. ZAS. </div> UWAGA: Pokazywany jest numer zasilacza. Jeśli do tego zasilacza podłączono szyfratory, nie będą one działać.	Błyska LED linii 12. (Szyfratory 16-liniowe)	Zawiadomić serwis.
Usterka linii „Dzień”	Linia zaprogramowana jako LINIA DZIENNA jest pobudzona.	<div style="border: 1px solid black; padding: 2px; width: fit-content;"> PROBLEM: LINI DZIENNEJ </div>	Błyska LED właściwej linii. (Szyfratory 16-liniowe)	Sprawdzić przyczynę pobudzenia.

Dodatek B: Sygnalizacja dźwiękowa

Oprócz wskazań wizualnych, system sygnalizuje niektóre stany i operacje za pomocą dźwięków wbudowanych w szyfratory buzzerów. Niektóre stany są również sygnalizowane za pomocą sygnalizatorów akustycznych.

UWAGI:

1. Jeżeli system został odpowiednio zaprogramowany, po upływie czasu na wyjście sygnalizatory wydają krótki dźwięk potwierdzenia.
2. Sposób reakcji systemu na uruchomienie alarmu napadowego (alarm głośny lub dyskretny) programuje instalator.
3. Dźwięki szyfratora podczas: trwania czasu na wejście/wyjście, alarmu pożarowego, sygnałów potwierdzenia lub błędu mogą zostać programowo wyłączone.
4. W przypadku korzystania z funkcji gongu, każde pobudzenie zdefiniowanych linii powoduje włączenie sygnalizacji dźwiękowej na szyfratorze (gdy system jest rozbrojony). Funkcję gongu można wyłączyć, jeżeli nie jest w danej chwili potrzebna.
5. Instalator programuje sposoby sygnalizacji alarmów na szyfratorze.

Zdarzenie	Szyfrator	Sygnalizator
Alarm włamanowy	Gwałtowne piśnięcia (patrz Uwaga 5)	TAK (dźwięk ciągły)
Alarm Pożarowy	Gwałtowne piśnięcia (patrz Uwaga 3)	TAK (dźwięk przerywany)
Napad – szyfrator	Krótkie piśnięcia	TAK/NIE (patrz Uwaga 2)
Pożar – szyfrator	Gwałtowne piśnięcia (patrz Uwaga 3)	TAK (dźwięk przerywany)
Alarm specjalny – szyfrator	Krótkie piśnięcia	brak sygnalizacji
Uzbrajanie/ rozbrajanie	Jednosekundowy ton gdy poprawnie, 3 krótkie dźwięki w przypadku błędu (patrz Uwaga 3)	brak sygnalizacji
Niepoprawna sekwencja	3 krótkie dźwięki (patrz Uwaga 3)	brak sygnalizacji

Zdarzenie	Szyfrator	Sygnalizator
Czas na wejście	Wolno powtarzane dźwięki aż do upłynięcia czasu na wejście (patrz Uwaga 3)	brak sygnalizacji
Czas na wyjście	Wolno powtarzane dźwięki aż do upłynięcia czasu na wyjście (patrz Uwaga 3)	TAK/NIE (patrz Uwaga 1)
Wprowadzanie danych w menu użytkownika (patrz str. 47)	Jednosekundowy ton gdy poprawnie, 3 krótkie dźwięki w przypadku błędu (patrz Uwaga 3)	brak sygnalizacji
Usterka obwodów sygnalizatora lub czujek pożarowych	3 krótkie dźwięki powtarzane cyklicznie co 10 sekund	brak sygnalizacji

Dodatek C: Tabele programowe

Zamieszczone poniżej tabele służą do zapisania programów terminarza.

Program Nr: _____ Nazwa: _____

Typ programu	Definicja parametrów								
Uzbr. / Rozbr. ☐	Partycja	1	2	3	4	5	6	7	8
		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	Tryb uzbr.: ☐ Normalne ☐ W-domu ☐ Grupowe			Wybór grup: ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D					
Wyjście progr. ☐	1. wyj. Nr: _____			3. wyj. Nr: _____					
	2. wyj. Nr: _____			4. wyj. Nr: _____					
	UWAGA: W przypadku wyjść można zaprogramować również definicje czasowe dla wakacji.								
Załączane kodem ☐	Kod nr	Nazwa		Kod nr	Nazwa				
	UWAGA: Można wybrać dowolne kody.								
Dzień	Start 1 GG:MM	Stop 1 GG:MM	Start 2 GG:MM	Stop 2 GG:MM					
Niedziela									
Poniedziałek									
Wtorek									
Środa									
Czwartek									
Piątek									
Sobota									